

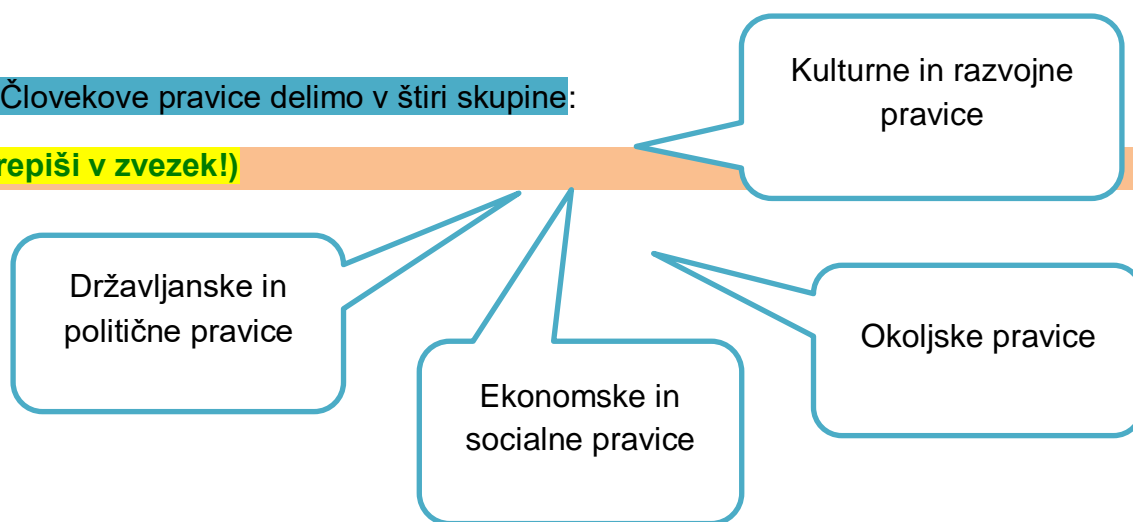
1. KAJ SO ČLOVEKOVE PRAVICE? (naslov in besedilo pod njim prepisi v zvezek)

Človekove pravice so pravice, ki pripadajo vsem ljudem. Temeljijo na spoštovanju vsakega človeškega bitja.

Določene pravice so dane človeku že ob rojstvu, zato pravimo, da so **NARAVNE** pravice. Ker jih ni mogoče kupiti, si jih prislužiti ali podedovati in jih človeku nihče ne more vzeti, pravimo, da so **NEODTUJLJIVE**.

2. Človekove pravice delimo v štiri skupine:

(prepisi v zvezek!)

3. Kje so zapisane človekove pravice? (prepisi v zvezek (naslov in besedilo pod njim prepisi v zvezek))

Najpomembnejši dokument o človekovih pravicah je **SPLOŠNA DEKLARACIJA O ČLOVEKOVIH PRAVICAH**, ki je bila sprejeta leta 1948 v Organizaciji združenih narodov (OZN), ki predstavlja skoraj vse države sveta.

Celotno besedilo te deklaracije najdeš na povezavi: <http://www.varuh-rs.si/pravni-okvir-in-pristojnosti/mednarodni-pravni-akti-s-podrocja-clovekovih-pravic/organizacija-zdruzenih-narodov/splosna-deklaracija-clovekovih-pravic/>

ODGOVORI:

V uč. na str. 44 preberi in zapiši, katero načelo je zapisano na začetku te deklaracije.

»Vsi ljudje bi morali ravnati drug z drugim kot bratje.«

Razloži, kaj to načelo pomeni.

To pomeni, da z drugimi ravnamo, kot bi želeli, da drugi ravnajo z nami in da si pomagamo v stiski.

Preberi besedilo na str. 46. in odgovori: kaj pomeni, da neka država podpiše to deklaracijo? K čemu se s tem zaveže?

Ko država podpiše Deklaracijo o člov. pravicah se s tem zaveže, da jih bo spoštovala in poskrbela, da bodo pravice zapisane v ustavo, zakone in da bo za njihovo kršenje predvidena tudi kazen.

4. KATERE SO GLAVNE ČLOVEKOVE PRAVICE (naslov prepisi v zvezek)

Preberi besedilo v učbeniku **Katere so glavne človekove pravice** (str. 44 in 45) in s pomočjo besedila deklaracije na spletu, zapiši v zvezek deset pomembnih pravic.

1. pravica do življenja in dostojanstva
2. pravica do svobode, prostosti in osebne varnosti
3. pravica do družine, poroke, stanovanja, premoženja
4. pravica do izražanja mnenja
5. pravica do svobode misli, vesti in veroizpovedi
6. pravica do dela in dohodka
7. pravica do zdravstvene oskrbe
8. pravica do izobraževanja
9. pravica do varstva v primeru brezposelnosti, bolezni ...
10. pravica do blaginje (takšne življenjske ravni, ki omogoča dostojno življenje)

4. Slovenija temelji na človekovih pravicah (naslov in besedilo pod njim prepisi v zvezek)

Skoraj vse svetovne države, med drugim tudi Slovenija, so podpisale Splošno deklaracijo o človekovih pravicah, ki jih zavezuje, da jih spoštujejo in zagotavljajo. Človekove pravice so zapisane tudi v **Ustavi Republike Slovenije**.

Odgovori na vprašanja

Komu mora država Slovenija zagotoviti enake človekove pravice? (uč. str. 47)

Vsakomur, ne glede na njegovo narodnost, raso, spol, jezik. Vero, politično ali katero drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družinski položaj ...

Kaj predvidevajo slovenski zakoni za tiste, ki človekove pravice kršijo?

Za kršitelje pravic slovenski zakoni previdevajo kazni.

5. Kako je danes s človekovimi pravicami v svetu (naslov in besedilo pod njim prepisi v zvezek)

Kljub temu, da si človeštvo že dolgo prizadeva za zagotavljanje človekovih pravic vsem ljudem, v mnogih državah po svetu prihaja do kršenja teh pravic.

NALOGA: na spletu poišči en primer kršenja človekovih pravic po svetu in en primer kršenja pravic v Sloveniji. Primera mi pošlji kar v obliki sporočila po kanalu (e-asistent)